

Vyjádření k upoutávce pořadu z cyklu „Infiltrace“.

Česká odborná společnost aplikované behaviorální analýzy je profesním sdružením behaviorálních analytiků a dalších odborníků, jehož cílem je mimo jiné dodržování standardů profesní přípravy, podmínek pro vzdělávání a poskytování kvalitní péče v aplikované behaviorální analýze (ABA) s ohledem na mezinárodně uznávaná kritéria. Dalším cílem je osvěta etického poskytování kvalitních behaviorálních služeb klientům v souladu s aktuálními standardy péče, která v ČR nebyla dlouhodobě dostupná.

Záznam celého pořadu jsme neviděli. Naše stanovisko vychází pouze z upoutávky k pořadu Infiltrace – Obchod s nadějí, která v ČT byla odvysílána. V rámci přípravy pořadu nebyla Česká odborná společnost aplikované behaviorální analýzy, která sdružuje odborníky působící v této vědní oblasti, oslovena.

Za odbornou společnost si na prvním místě klademe otázku, zda je v současné chvíli etické se k videozáznamu veřejně vyjadřovat, pokud je sporná samotná legitimita jeho pořízení. Z upoutávky k pořadu prezentované v ČT bylo zřejmé, že anonymita dotčených dětí nebyla zachována (tu není možné jednoduše vytvořit rozmlžením obličej).

Z vyjádření rodičů těchto dětí, která jsme obdrželi, vyplývá, že k natáčení nedali souhlas, a naopak se zveřejněním pořadu, ve kterém jsou prezentovány jejich děti nesouhlasí. Lidé s poruchou autistického spektra a jejich rodiny patří mezi nejvíce ohrožené a stigmatizované skupiny v české společnosti. Domníváme se, že zveřejněním záběrů těchto dětí ČT způsobí pouze hlubší stigmatizaci dotčených osob. Námi předpokládaný záměr autorů pořadu „pomoci těmto dětem a rodinám“ tak nebude naplněn, právě naopak.

Domníváme se také, že pokud v konkrétním případě dojde k profesnímu selhání, je možné volit okamžité, efektivní a etické postupy vedoucí k nápravě, nikoli vytvářet senzaci a bulvarizovat lidsky velmi citlivá témata.

Česká odborná společnost aplikované behaviorální analýzy, z. s.